

ANEXA NR. 1
la H.C.L.S6 nr. 37/ 29.08.2012

Proiect
“ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ”

Obiectiv general

Dezvoltarea și diversificarea serviciilor alternative de educație prin oferta Programului Școală după Școală ce va oferi participarea activă a maxim 3000 de elevi din clasele primare și gimnaziale (6 -18 ani) din unitățile de învățământ preuniversitar de stat de pe raza Sectorului 6 după orele de școală, în vederea petrecerii în siguranță, util și plăcut, a timpului de după orele de curs.

Acest serviciu este o ofertă educațională modernă și competitivă care va crește valoarea actului educațional.

Obiective specifice

- a. Reducerea abandonului școlar în sectorul 6;
- b. Implementarea unui serviciu de zi de tip școală după școală pentru copiii din Sectorul 6 de nivel European;
- c. Implementarea recomandărilor UE privitoare la dezvoltarea serviciilor comunitare de prevenire a abandonului și separării copilului de familie
- d. Furnizarea de servicii educaționale specializate informale și nonformale care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară.
- e. Asigurarea unui cadru securizat de petrecere a timpului liber;
- f. Prevenirea neglijării copilului și a problemelor de adaptare școlară ;
- g. Integrarea mai rapidă în programul școlar prin creșterea adaptabilității la acest tip de mediu.
- h. Creșterea gradului de accesibilitate al familiilor care doresc alternative mai bune pentru îngrijirea și educarea copiilor.
- i. Realizarea unei campanii de informare și promovare a proiectului în comunitate;
- j. Sensibilizarea comunității față de problematica nevoii copilului de a fi asistat în a-și forma deprinderi dezirabile de petrecere a timpului liber, de a învăța, de a se comporta, de a se integra în grup, de a accepta diversitatea etc.;
- k. Schimbarea percepției comunității asupra problemelor școlarului mic din familia prea ocupată, aflat în situația de risc de a fi neglijat;
- l. Ameliorarea intensității factorilor generatori de situații de risc;

- m. Oferirea unui cadru suportiv pentru beneficiari și familiile lor (asistența de specialitate în abordarea dificultăților de ordin psihologic).
- n. Optimizarea psihocomportamentală a școlarului mic, prin folosirea activităților de grup și a unor metode inspirate din tehnicile art-terapeutice.
- o. Stimularea și - implicit - creșterea semnificativă a nivelului stimei de sine, a conștiinței proprii identității, a comunicării interpersonale și a relaționării.

CONTEXT ȘI JUSTIFICARE

Administrația Școlilor Sector 6, a fost înființată în baza Hotărârii Consiliului Local Sector 6 Nr.122, din 11.09.2003 și funcționează ca instituție cu personalitate juridică în subordinea Consiliului Local Sector 6, pentru a gestiona și rezolva în conformitate cu prevederile legale în vigoare, problemele economico-financiare și tehnice ale unităților de învățământ preuniversitar de stat din Sectorul 6.

De la înființare și până în prezent Administrația Școlilor Sector 6 a făcut toate demersurile pentru buna desfășurare a procesului educațional în unitățile de învățământ de pe raza Sectorului 6 asigurând condiții optime și o continuă modernizare a clădirilor unităților de învățământ. De asemenea Administrația Școlilor Sector 6 a sprijinit împreună cu Primăria Sector 6 și Consiliul Local Sector 6 o mulțime de programe socio – educaționale desfășurate în unitățile de învățământ preuniversitar de pe raza Sectorului 6.

Începând din anul 2005, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 a urmărit dezvoltarea serviciilor de prevenire a separării copilului de familie și de prevenire a instituționalizării copiilor aflați în situații de risc. O metodă eficientă de suport pentru copil și familie o reprezintă includerea copiilor în programe școală după școală, în completarea programului școlar. Acest tip de serviciu este benefic pentru copil întrucât acesta are șansa de a socializa, de a desfășura activități menite să-i dezvolte abilitățile școlare și extrașcolare, fiind totodată supravegheat de personal specializat, într-un mediu prietenos, diminuându-se astfel riscul ca acesta să stea nesupravegheat acasă sau pe stradă și să cadă victima unor anturaje periculoase.

Strategia Națională în domeniul protecției drepturilor copilului Strategia vizează toți copiii români, aflați pe teritoriul României sau în străinătate, precum și copiii fără cetățenie aflați pe teritoriul României, copiii refugiați și copiii cetățeni străini aflați pe teritoriul României în situații de urgență.

Este vorba despre Strategia Națională în domeniul protecției drepturilor copilului 2008-2013. Implementarea acestei Strategii asigură creșterea calității vieții copilului, întrucât toate serviciile pentru copii vor respecta standarde minime prevăzute prin reglementări legale și vor fi verificate periodic printr-un sistem competent, coerent și unitar.

Strategia reglementează aspecte care țin de drepturile copiilor în general, dar și de egalizarea șanselor pentru realizarea acestor drepturi pentru grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție sporită:

Copiii aflați la risc de separare de părinți. Din acest grup fac parte și copiii din familii aflate în situații de criză, ca urmare a unor calamități naturale, a lipsei unei locuințe sau a pierderii veniturilor.

Copiii separați de părinți. Pentru copiii aflați în plasament la o persoană sau familie, la asistent maternal sau într-un serviciu rezidențial, planul individualizat de protecție trebuie să aibă drept finalitate o soluție cu caracter permanent: reintegrarea în familie, adopția națională sau integrarea socio-profesională. Copiii separați de părinți sunt considerați și cei ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.

Copiii părăsiți în unități sanitare. Pentru aceștia trebuie să se dispună plasamentul în regim de urgență în termen de 6 zile de la constatarea părăsirii acestuia, dacă starea de sănătate o permite.

Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție. Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială, dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere de protecție socială, pe o perioadă de până la 2 ani, în scopul facilitării integrării sale sociale.

Copiii abuzați, neglijați sau supuși exploatării. În această categorie sunt incluși și copiii traficați, exploatați prin muncă, exploatați sexual în scopuri comerciale, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați. Copiii străzii sunt incluși, de asemenea, în această categorie.

- Copiii delincvenți. Din acest grup fac parte atât copiii care au săvârșit o faptă penală, dar nu răspund penal, cât și cei care răspund penal.
- Copiii cu dizabilități, infectați HIV sau bolnavi SIDA și boli cronice grave.
- Copiii cu tulburări de comportament. Pentru acești copii există riscul de a fi separați de familie și, uneori, de a fi integrați în învățământul special din cauza lipsei de servicii adecvate în toate cele trei sisteme cu care aceștia interferează, respectiv sănătate, educație și protecția copilului.
- Copiii aparținând minorităților etnice.

Strategia se adresează și părinților, atât în calitate de beneficiari direcți ai serviciilor sociale, alături de copii, cât și în vederea responsabilizării lor în creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii. Totodată, strategia are în vedere profesioniștii care interacționează cu copiii, precum și comunitățile locale.

Implementarea proiectului propus contribuie la îmbunătățirea metodelor și modelelor de lucru, la ajustarea responsabilităților și abordării muncii de educare a copilului.

Din ce în ce mai multe familii se confruntă cu problema organizării programului de după orele de școală a copilului.

Având în vedere faptul că orele de curs se limitează la elevi, la 4-5 ore pe zi, timpul în care o parte dintre aceștia rămân nesupravegheați de către un adult competent este destul de îndelungat.

În România procentul cuplurilor cu copii de vârste cuprinse între 6-18 ani, în care ambii membri lucrează în afara locuinței este semnificativ.

Cei mai mulți dintre adulți au slujbe care se prelungesc cu mult peste programul desfășurat la școală al copilului, iar posibilitățile de a avea grijă ca acesta să-și petreacă timpul liber într-un mod cât mai adecvat vârstei lui sunt limitate. Dacă punem la socoteală și zilele libere și vacanțele elevului apare deja o problemă.

Statisticile internaționale au arătat faptul că incidența cazurilor de comportament antisocial și chiar delincvente este mai mare în rândul copiilor nesupravegheați. De asemenea, cazurile de eșec școlar sunt mai frecvente.

Lipsiți de supraveghere, copiii își petrec timpul liber într-un mod neadecvat și care nu le aduce beneficii.

S-a dovedit faptul că în topul activităților alese de copii pentru a-și petrece timpul liber, se află privitul la televizor, urmate de timpul petrecut cu prietenii și colegii de joacă în aer liber. Foarte puțini dintre aceștia au spus că preferă să citească o carte și doar câțiva preferă să-și facă temele.

Astfel, vizionarea programelor de televiziune reprezintă cel mai frecvent comportament de petrecere al timpului liber.

În ceea ce privește intervalul când sunt de obicei urmărite aceste emisiuni, statistica arată că elevii cu vârste între 7-10 ani urmăresc emisiuni la TV cu precădere în intervalele de timp de după amiază între orele 13⁰⁰-17⁰⁰ și 17⁰⁰-19⁰⁰ adică în perioadele în care cei mai mulți dintre părinți se află la servici.

Mulți părinți preferă să-și lase copiii să se uite la televizor atunci când acesta are timp liber și nu poate fi supravegheat .

Privitul la TV, ca și principal comportament de petrecere a timpului liber, este asociat cu o frecvență scăzută a lecturii. Televiziunea și lectura fiind instanțe care la nivel comportamental de consum al copiilor se exclud reciproc. Astfel copiii care se uită des la televizor citesc puțin sau deloc, iar cei care citesc frecvent se uită rar la televizor.

Proiectul nostru are în vedere tocmai aceste lucruri: desfășurarea unor activități care să corespundă dorințelor părinților, să fie în beneficiul copiilor și al școlii, dar care, și asta este miza cea mai importantă, să fie pe placul beneficiarilor direcți, adică al copiilor.

Cadrul legal

- H.C.L. Sector 6 nr. 159/29.11.2011 privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare și Performanță Administrativă a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București pentru perioada 2011-2018;
- H.G. nr. 1826/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale;
- Prevederile art.76 alin.(2) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale ;
- Prevederile art. 58 din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 5349/2011 privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului “Școală după școală”;**
- Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului ;
- Ordin nr. 383/2005 pentru aprobarea standardelor generale de calitate privind *serviciile sociale* ;

- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.

Principii

Principiile care stau la baza activității programului SDS sunt:

- a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; egalitatea șanselor și nediscriminarea;
- b) asistarea copiilor în realizarea și exercitarea drepturilor lor;
- c) respectarea demnității copilului;
- d) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate a copilului;
- e) asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatării copilului;
- f) asigurarea unei intervenții profesionale, prin echipe pluridisciplinare;
- g) asigurarea confidențialității și a eticii profesionale;
- h) responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești;
- i) primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului.

Elementele educației propuse în cadrul programului ȘCOALĂ după ȘCOALĂ au la bază:

- Consultarea elevilor în alegerea activităților;
- Organizarea adecvată a ambientului educativ;
- Flexibilitatea strategiilor de predare-învățare.

Situația prezentă

Populația totală a României este de aproximativ 21.504.442 locuitori

Dintre aceștia:

- Copii sub 18 ani: 4.014.960*
  - Copii sub 2 ani: 428.202*
  - Copii în îngrijirea statului: 69246**
  - Copii în instituții: 23696**
- 51,21% băieți și 48,79% fete.

*Sursa: Anuarul Statistic al României 2009

** Sursa: Statistici A.N.P.F.D.C - decembrie 2009

Schimbările rezultate în urma programelor de reformă a sistemului de protecție a copilului sunt evidente în toate domeniile acestui sector. De-a lungul anilor, au fost dezvoltate servicii alternative care oferă servicii de bază familiilor care întâmpină dificultăți în a rămâne împreună și în

a-și păstra copiii în sânul familiei. Au fost înființate tipuri noi de centre rezidențiale ca urmare a închiderii multora dintre vechile instituții. Impactul reformei din sistemul de protecție a copilului este evident în datele statistice anuale care indică o scădere semnificativă a numărului de copii abandonați, cât și scăderea mortalității infantile.

Informațiile și datele statistice care vor fi menționate în continuare sunt furnizate de diferitele instituții centrale, în funcție de modalitățile proprii de monitorizare, motiv pentru care nu a putut fi ales un moment unic de raportare și ocazie, totodată, cu care s-a constatat, că nu există corelare între acestea. Mai mult, nu există nici corelare cu prevederile Convenției ONU privind drepturile copilului. Singurele ocazii în care autoritatea centrală din domeniul protecției copilului a centralizat informațiile existente la nivel național privind toate drepturile copilului au fost cele două rapoarte de țară referitoare la implementarea Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, conform prevederilor art. 44: primul în anul 1993 și al doilea în anul 1999.

În lipsa unei autorități care să monitorizeze drepturile copilului, datele din celelalte domenii, cu excepția protecției speciale a copilului, așa cum sunt ele solicitate de Organizația Națiunilor Unite în primul rând, dar și pentru fundamentarea politicilor în acest domeniu, nu sunt sintetizate și nu sunt disponibile în mod periodic. Mai mult, lipsa unui mecanism unitar și coerent de monitorizare, inclusiv utilizarea unui limbaj și a unor concepte care nu au același înțeles pentru toți interlocutorii implicați în monitorizarea drepturilor copilului, conduc la existența unor informații contradictorii.

Mai jos sunt redate câteva din informațiile puse la dispoziție de către instituțiile responsabile pe diferite arii în care se implementează drepturi ale copilului:

- a. Dreptul copiilor la educație este garantat de Constituția României. Accesul la învățământul primar și gimnazial este prevăzut de legea învățământului și este gratuit pentru toți copiii din România. Cu toate că familiile sunt scutite de taxe școlare pentru învățământul obligatoriu, există însă o serie de cheltuieli obligatorii, legate de procesul de învățământ, pe care nu toate familiile le pot acoperi, de exemplu: uniforme pentru clasele I-IV sau la solicitarea unității de învățământ, rechizite inclusiv condiționarea achiziționării altor manuale alternative decât cele puse la dispoziție de unitatea de învățământ și prețul mult prea mare al unora dintre acestea, transport etc. Totodată, există deficiențe în a susține participarea elevilor din mediul rural la învățământul secundar și superior prin diferite programe sociale. Încă trebuie promovată o participare școlară, la parametri normali, a copiilor din comunitățile de rromi și de oferirea unei educații de calitate.

- b. Pentru copiii școlari care au dificultăți în exercitarea dreptului la educație, mai ales a celor din mediu rural, Ministerul Educației și Cercetării a dezvoltat programe naționale pentru facilitarea accesului în școli, constând în asigurarea gratuității pentru transport și oferirea de hrană și rechizite. În anul 2004, au beneficiat de acest tip de suport 2.424.874 de copii, iar 380 de copii au fost sprijiniți pentru continuarea educației. Cu toate acestea, statisticile Ministerului Educației și Cercetării arată că 31.284 de copii au abandonat școala în cursul anului 2004, iar 13.787 de copii din totalul populației de vârstă școlară nu au fost școlarizați la împlinirea vârstei de 7 ani. Educația timpurie reprezintă un domeniu-cheie în ceea ce privește incluziunea social și dezvoltarea umană, contribuind semnificativ la reducerea ratei abandonului. Părinții sunt principalii responsabili de educația timpurie a copilului, însă există încă o lipsă relativ acută de educare parentală a părinților și derularea de programe de educare timpurie în sistemul formal.

Pe perioada frecventării programului ȘCOALĂ după ȘCOALĂ, copilului i se asigură protecție și asistență în realizarea deplină și în exercitarea efectivă a drepturilor lui.

Acestea se referă la:

- dreptul la identitate și la o istorie proprie;
- dreptul la menținerea contactului permanent și nemijlocit cu părinții;
- dreptul la exprimarea liberă a opiniei;
- dreptul la libertatea de exprimare;
- dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și religie;
- dreptul la viață intimă și privată;
- dreptul la protecție împotriva oricărei forme de abuz sau neglijență;
- dreptul la reevaluarea periodică a măsurii de protecție stabilite;
- dreptul la educație și instrucție;
- dreptul la odihnă, activități culturale și artistice;
- dreptul la sănătate;
- dreptul la securitate socială;
- dreptul la readaptare fizică și psihologică și reintegrare socială;

Contextul grupului țintă

CATEGORII DE BENEFICIARI/Grup țintă

Grupul țintă al proiectului este de maxim 3000 de elevi din clasele primare și gimnaziale (6 - 18 ani) din unitățile de învățământ preuniversitar de stat de pe raza Sectorului 6, elevi aflați în situația de a nu avea o modalitate mai bună de petrecere a timpului consecutiv orelor de școală.

Din perspectiva D.G.A.S.P.C. sector 6 categoriile de copii aflate la risc includ :

- copilul aflat în situații de risc care pot determina separarea de părinții săi;
- copilul lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi;
- copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților săi;
- copilul părăsit în unitățile sanitare ce au în structură secții de nou-născuți și/sau pediatrie, care au sediul în raza teritorială de competență;
- copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal;
- copilul care manifestă comportament deviant sau comportament caracterizat ca predelinvent;
- copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- copilul care se află în plasament la familii sau persoane cu domiciliul în raza teritorială de competență;
- copilul reintegrat în familia naturală, ai căror părinți au domiciliul în raza teritorială de competență;
- copilul aflat în orice situație care impune acordarea de prestații și/sau servicii în vederea respectării drepturilor copilului
- cuplul mamă-copil aflat în situație de risc;
- femeia gravidă predispusă să-și abandoneze copilul sau să pună în pericol dezvoltarea normală a fătului;
- familia biologică și/sau familia extinsă a copilului aflat în una dintre situațiile menționate;
- familiile de plasament;
- alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.

SERVICII OFERITE

- Educație și susținere școlară ;
- Informare și orientare;
- Asistență de specialitate și suport;
- Evaluare socio-familială;
- Consiliere socială;
- Evaluare psihologică;
- Consiliere psihologică;
- Mediere de conflict și negociere;
- Intervenție oportună la nevoie;

- Sprijin și/sau acompaniere în relația cu alte autorități publice sau instituții/organizații abilitate;
- Reprezentare în relațiile cu alte autorități;

Grupul țintă

Grupul țintă al proiectului este de maxim 3000 de elevi din clasele primare și gimnaziale (6 -18 ani) din unitățile de învățământ preuniversitar de stat de pe raza Sectorului 6, elevi aflați în situația de a nu avea o modalitate mai bună de petrecere a timpului consecutiv orelor de școală.

Principalele activități

Pentru atingerea obiectivului principal al proiectului propunem înființarea următoarelor servicii :

- ✓ servicii de îngrijire a copilului (asigurarea nevoilor bazale, de hrănire, securitate) ;
- ✓ servicii alternative de educație, asigurarea continuității și întăririi educației formale (efectuarea temelor pentru școală, cel puțin parțial, *a învăța să învățăm* etc) ;
- ✓ servicii de consiliere pentru copil și familie.

Principalele activități ce se vor derula în acest serviciu alternativ vor fi :

- ✓ Stabilirea echipei de implementare a principiilor de lucru și a atribuțiilor – competențelor fiecărui membru al echipei stipulate în fișele de post ;
- ✓ Căutarea/stabilirea locației, spațiului în care se vor desfășura activitățile zilnice ;
- ✓ Amenajarea și dotarea corespunzătoare a spațiilor ;
- ✓ Informarea personalului din instituții cu privire la scopul proiectului, al serviciului alternativ *after school* și a criteriilor de selecție atât pentru personal, cât și pentru beneficiari ;
- ✓ Informarea comunității asupra noilor servicii create ;
- ✓ Selectarea persoanelor care îndeplinesc condițiile pentru a-și desfășura activitatea profesională în cadrul serviciilor alternative nou create;
- ✓ Stabilirea principiilor, metodelor și tehnicilor de lucru, precum și a atribuțiilor-competențelor personalului stipulate în fișele de post ;
- ✓ Evaluarea tuturor cererilor și selectarea beneficiarilor conform criteriilor prevăzute ;
- ✓ Clarificarea împreună cu beneficiarii și personalul care va lucra în cadrul serviciului alternativ a semnificației conceptului de SDS pentru școlari mici (“after school”) ;

- ✓ Desfășurarea activităților zilnice în cadrul centrului: activitate de îngrijire a copiilor, activitate instructiv-creativă, activitate de consiliere pentru copil și familie, activitate de coordonare, monitorizare și contabilitate-administrativă a centrului ;
- ✓ Monitorizarea evoluției fiecărui copil înscris;
- ✓ Evaluarea periodică și finală a serviciului înființat prin prisma rezultatelor așteptate ;
- ✓ Programul After School, ca serviciu de prevenire a neglijării copilului și de asigurare a continuării și întăririi educației formale are un caracter preponderent educativ ;

Principala caracteristică a acestui serviciu este că are un caracter integrativ, oferind servicii de protecție a copilului fără a se substitui familiei, dar venind în sprijinul acesteia prin ajutorul acordat pe durata zilei cuprinsă între terminarea orelor de școală și întoarcerea părinților de la lucru.

Activitățile se desfășoară pe parcursul a 4 ore înainte sau după programul de școală în funcție de programul școlii.

Contextul strategiei de prevenire a abandonului școlar în sector 6 - 2012-2018

În conformitate cu Strategia DGASPC sector 6, 2012 – 2018 obiectivele ce privesc prevenirea separării copilului de familie dezvoltarea și îmbunătățirea calității serviciilor pentru copii în dificultate, dezvoltarea componentei de prevenire, sunt primordiale.

Planul de acțiune pentru implementarea strategiei menționează următoarele obiective și acțiuni specifice:

Obiectiv strategic 1. Responsabilizarea familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii

1.3. Responsabilizarea părinților care sunt separați temporar de copiii lor (de exemplu, în cazul plecării la muncă în străinătate) în vederea asumării responsabilităților față de creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii.	a. Dezvoltarea de activități de consiliere și asistență socială suportivă pentru familiile în migrație a forței de muncă, care se separă permanent de familie	Permanent 2011-2018	D.G.A.S.P.C. Direcția Protecția Copilului
	b. Dezvoltarea de	2012 -2013	D.G.A.S.P.C.

	activități de prevenire a abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii mai ales de către copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate		Direcția Protecția Copilului

Obiectiv strategic 4. Promovarea accesului egal la educație

Obiective operationale	Activitati	Termene	Responsabilitate
4.1. Conștientizarea și sprijinirea autorităților locale în ceea ce privește prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la sistemul educațional.	a. Dezvoltarea de activități de prevenire a abandonului școlar prin programe Școală după Școală, A doua Șansă sau Centre de Zi pentru copii cu sau fără dizabilități	2012 - 2018	D.G.A.S.P.C.
	b. Implementarea de programe specializate de prevenire a abandonului școlar împreună cu partenerii sociali cu expertiză în domeniul specific	2012-2018	D.G.A.S.P.C.
	c. Organizarea permanentă de module de informare a autorităților locale cu privire la problematica	Permanent	D.G.A.S.P.C.

	abandonului școlar și a copiilor cu dizabilități		
	d. Identificarea permanentă de servicii sociale complementare în comunitate care să sprijine acțiunile de prevenire a abandonului școlar	Permanent	D.G.A.S.P.C.
	e. Dezvoltarea unui parteneriat durabil cu actorii sociali implicați în prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la sistemul educațional	Permanent	D.G.A.S.P.C.
	f. Dezvoltarea sistemului de creștere a mobilității și capacității de transport a DGASPC sector 6 pentru deplasarea copiilor cu dizabilități către instituțiile de învățământ sau serviciile sociale adecvate	Permanent 2012-2014	D.G.A.S.P.C.

4.2. Asigurarea unor servicii de informare, orientare școlară și profesională pentru copiii și tinerii din Sectorul 6, Bucuresti.

	a. Implementarea de servicii specializate de informare și orientare școlară și profesională pentru copiii și tinerii din sectorul 6 București	2012-2014	D.G.A.S.P.C. Direcția Protecția Copilului
	b. Asigurarea serviciilor de consiliere a familiilor copiilor care au nevoie de orientare școlară și profesională	Permanent	D.G.A.S.P.C. Direcția Protecția Copilului
	c. Dezvoltarea unor parteneriate durabile cu actorii sociali implicați în integrarea socială și profesională a copiilor și tinerilor	Permanent	D.G.A.S.P.C. Direcția Protecția Copilului
	d. Dezvoltarea sistemului de sprijin direct a copiilor și tinerilor care nu au resursele necesare pentru a urma o formă de școlarizare sau calificare profesională	Permanent	D.G.A.S.P.C. Direcția Protecția Copilului

(B) Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

Obiectiv strategic 9

Responsabilizarea și sprijinirea comunităților locale pentru prevenirea separării copilului de părinți

Obiectiv strategic 10

Dezvoltarea serviciilor sociale la nivelul Sectorului 6.

Obiectiv strategic 11

Protecția grupurilor vulnerabile care necesită o atenție specială (de exemplu, copiii străzii, copiii delincvenți, copii/tineri cu handicap)

11.3. Creșterea calității și diversificarea serviciilor destinate copiilor/tinerilor cu handicap	a. Evaluarea anuală a situației copiilor și tinerilor cu handicap din sectorul 6	2012-2018	D.G.A.S.P.C. Direcția Copilului Direcția Protecție Socială
	b. Dezvoltarea infrastructurii necesare îmbunătățirii serviciilor destinate copiilor și tinerilor cu handicap	2014	D.G.A.S.P.C. Direcția Copilului Direcția Protecție Socială
	d.Dezvoltarea de servicii de integrare profesională a tinerilor cu handicap	2012	D.G.A.S.P.C. Direcția Copilului Direcția Protecție Socială
	g.Dezvoltarea resurselor umane în domeniul asistenței copiilor și tinerilor cu handicap	2014	D.G.A.S.P.C. Direcția Copilului Direcția Protecție Socială

Problematika copiilor cu părinți plecați în străinătate

Copiii rămași în grija bunicilor, sau în grija altor membrii ai familiei sunt copii care sunt neglijăți, sunt supuși unui risc de abandon școlar, afecțiunilor psihice din sfera emotivității, comportamente de risc. Datele statistice din 2011 ale A.N.P.F.D.C. ne arată următoarele:

Total FAMILII PLEcate LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE	59.724
Total COPII AI CĂROR PĂRINȚI SUNT PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE	83.658
Familii în care ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate	16.550
Număr total copii rămași acasă care provin din familii în care ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate	23.924

• Număr copii rămași acasă în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	22.679
• Număr copii rămași acasă care se află în sistemul de protecție specială, din care:	1.020
• la asistent maternal	134
• în centre de plasament	241
• la rude până la gradul IV	563
• la alte familii/persoane	82
• Alte situații (vecini,alte familii/persoane fără măsură de protecție)	225
Familii în care un părinte este plecat la muncă în străinătate	35.430
• Număr total copii rămași acasă care provin din familii în care un părinte este plecat la muncă în străinătate	<u>49.470</u>
• Număr copii rămași acasă în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	47.334
• Număr copii rămași acasă care se află în sistemul de protecție specială, din care:	1.499
• la asistent maternal	179
• în centre de plasament	347
• la rude până la gradul IV	888
• la alte familii/persoane	85
• Alte situații (vecini,alte familii/persoane fără măsură de protecție)	637
Familie cu părinte unic susținător plecat la muncă în străinătate	7.744
• Număr total copii rămași acasă care provin din familii în care părintele unic susținător este plecat la muncă în străinătate	<u>10.264</u>
• Număr copii rămași acasă în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	8.985
• Număr copii rămași acasă care se află în sistemul de protecție specială, din care:	1.135
• la asistent maternal	207
• în centre de plasament	191
• la rude până la gradul IV	643
• la alte familii/persoane	94
• Alte situații (vecini,alte familii/persoane fără măsură de protecție)	144

• TOTAL copii rămași acasă care se află în sistemul de protecție specială, din care:	3.654
• la asistent maternal	520
• în centre de plasament	779
• la rude până la gradul IV	2094
• la alte familii/persoane	261

Acești copii pot accesa serviciile unui SDS unde vor beneficia de sprijin emoțional, educațional, social.

Situație copii în sistemul de protecție conform A.N.P.F.D.C. - 2011

Copii în servicii de tip familial							
Regiune/Județ	COPII CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE, din care:					TOTAL	
	cu ambii părinți plecați	cu un singur părinte	cu părinte unic susținător	Total			
Sector 6	9	24	22	55			
	la asistenți maternali profesioniști	la rude până la gradul IV	la alte familii/persoane				
Sector 6	91	132	24	172	63	482	

Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate

Cazuri de abuz confirmat

Regiune/Județ	CONFIRMĂRI CAZURI ABUZ/NEGLIJARE/EXPLOATARE							
	abuz emoțional	abuz fizic	abuz sexual	exploatare pentru comitere de infracțiuni	exploatare prin muncă	exploatare sexuală	neglijare	Total
Sector 6	36	16	11	7	6	0	69	145

SITUAȚIE COPII CU DIZABILITĂȚI aflați în evidențele Serviciilor de Evaluare Complexă ale D.G.A.S.P.C. 31.12.2011 la nivel național și local

Total COPII CU DIZABILITĂȚI, din care:	<u>87.815</u>
- copii cu dificultăți de învățare și adaptare socioșcolară, <u>care au numai</u> certificate de orientare școlară/profesională	16.039
- copii încadrați în grad de handicap ușor	2.554
- copii încadrați în grad de handicap mediu	20.800
- copii încadrați în grad de handicap accentuat	14.740
- copii încadrați în grad de handicap grav	33.682
FORMA DE ÎNVĂȚĂMÂNT FRECVENTATĂ DE COPIII CU DIZABILITĂȚI la 31.12.2011	
- copii care frecventează învățământul de masă	23.241
- copii care frecventează învățământul special	19.260
- copii care frecventează învățământul special integrat, din care:	6.594
• în clasă compactă	713
• în grupă	1.109
• individual	4.772
- alte forme de învățământ	2.178

**Situația privind prevenirea separării copilului de familie DGASPC sector 6 RAPORT
GENERAL - 2011**

“Serviciul de prevenire a separării copilului de familie”

Tipul de beneficiar	Tipul serviciului acordat	Existent la începutul perioadei	Intrări	Ieșiri	Existent la sfârșitul perioadei
Copil	Plasament	20	5	0	25
Copil	Centrul de zi				

	Militari	26	0	0	26
	Drumul Taberei	23	0	0	23
	Crangași - Giulești	37	37	0	37
Cuplu mamă-copil	centru maternal	0	1	0	1
Copil	monitorizare cf. Ordinului nr.219/2006 al ANPDC	18	5	0	23
Copil	copii cu comportament deviant sau delincvent	6	0	0	6
Copil	copii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, față de care s-a stabilit măsura supravegherii specializate	0	1	0	1
Copil	prestații materiale excepționale - bonuri valorice 200 lei lunar/ 6 luni	0	17	2	15
Copil	prestații materiale excepționale - plată gradiniță în cuantum de maxim 250 lei/ lunar timp de 6 luni	0	5	2	3
Copil	prestații materiale excepționale în valoare de 4.000 lei pentru copii aflați în situații excepționale	0	0	0	0
Copil	evaluări psihologice	0	129	0	129
Copil	anchete solicitate de alte sectoare/județe /ONG/alte instituții	0	295	0	295
Copil	anchete sociale pentru Programul Bani de liceu	0	68	0	68
Copil	monitorizare post-servicii	30	90	92	28
Copil nou-nascut	intervenție în scopul respectării dreptului copilului la identitate	2	31	21	12
Copil nou-nascut	intervenție în scopul evaluării situației de risc și acordării oportune de asistență și suport	1	5	5	1
Copil nou-nascut	Intervenție în scopul identificării și aplicării soluției optime de protecție	0	12	0	12

SECTORUL 6 – situație 2012 = 857 copii cu dizabilități cu diferite tipuri grade de handicap/dizabilitate

În prezent, D.G.A.S.P.C. Sector 6 are active 344 de cazuri de prevenire a separării copilului de familie (creșă, grădiniță, ajutoare materiale și financiare, consiliere psihologică), **în afara centrelor de zi.**

Problematika abandonului școlar

Potrivit datelor Institutului Național de Statistică (INS), 436.404 de copii cu vârste cuprinse între 3 și 17 ani nu erau înscriși la nicio formă de învățământ, grădiniță, școală, liceu și învățământ profesional, la nivelul anului 2008.

Numărul copiilor neșcolarizați crește semnificativ începând cu vârsta de 13 ani, în prima parte a ciclului gimnazial, 24.186 copiii de această vârstă nefiind integrați școlar, și atinge un maxim în jurul vârstei de 16-17 ani, 138.234, ceea ce indică o tendință de creștere a ratei abandonului școlar începând cu această vârstă.

Criza economică cu care ne confruntăm atrage după sine o criză socială mult mai adâncă, iar copiii sunt cei mai vulnerabili. Privăți de mijloace financiare pentru nevoile fundamentale, zilnice, părinții nu au ca prioritate școlarizarea acestor copii, care, ținuti în afara sistemului de educație, sunt lipsiți de șansă la un viitor onest.

Copiii, nevoiți să muncească în detrimentul activității de școlarizare

70.000 dintre copiii care provin din medii defavorizate sunt nevoiți să muncească în loc să învețe și doar un sfert dintre copiii din mediul rural ajug să urmeze liceul. În același timp, fenomenul abandonului școlar ia proporții îngrijorătoare, rata acestuia triplându-se între anii 2000 și 2007 (de la 0,6% în anul școlar 2000/2001 la 1,9% în anul 2007/2008), potrivit Raportului asupra Sistemului național de învățământ publicat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

La sfârșitul anului școlar 2008-2009, potrivit datelor Institutului Național de Statistică, numărul elevilor aflați în evidența unităților din învățământului primar și gimnazial a fost de 1.707.200, cu 29.100 mai puțini decât la începutul anului. În același timp, rata abandonului școlar a fost de 1,7% (1,4 % pentru primar și 1,9% pentru gimnazial), ceea ce înseamnă că numărul elevilor care au părăsit școală a fost de circa 29.000. Pentru comparație, rata abandonului școlar s-a situat la 2% în 2006 și 2007, dar în 2000, procentul a fost de doar 0,6%.

Nu există diferențe mari ale ratei abandonului pe sexe: 1,8% la masculin, și 1,5% la feminin, însă pe medii de rezidență se remarcă, totuși, valori mai mici ale ratei abandonului în mediul urban

la învățământul primar (1,3% în urban, comparativ cu 1,5% în rural) și mai mari în învățământul gimnazial (1,6% în mediul urban și 2,2% în cel rural).

Pe județe, rata abandonului școlar variază între un minim de 0,5% în Gorj, și un maxim de 4,1% în Brașov. Situația în toate cele 42 de unități administrative se poate observa în graficul de mai jos, click pe imagine pentru mărire. Per total, în 16 dintre județe, rata abandonului este peste media națională, iar în 25 plus municipiul București se situează sub media națională.

Pe de altă parte, aceste date oficiale pot fi puse sub semnul întrebării. Astfel, potrivit raportului „O școală pentru toți?”, realizat de Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” cu sprijinul reprezentanței UNICEF din România, modul de raportare a abandonului școlar de către unitățile de învățământ este de multe ori arbitrar, ceea ce distorsionează imaginea de ansamblu asupra acestui fenomen.

Din exemplele menționate în documentul citat reiese că perioada „de grație” până la declararea abandonului școlar se întinde de la două săptămâni la trei ani, iar criteriile de definire a abandonului școlar sunt înțelese diferit de la o școală la alta.

Date generale la nivelul UE si la nivel national

Tema abandonului școlar este una de maximă actualitate pentru sistemul educațional românesc prin valorile ridicate înregistrate de acest indicator. Conform datelor statistice și cercetărilor anterioare pe această temă (Voicu, 2009; MECI, 2009) cele mai ridicate valori ale abandonului școlar se înregistrează la trecerea de la ciclul gimnazial la ciclul liceal (liceu și școală generală). În învățământul primar și gimnazial rata abandonului a variat, după anul 2000, în jurul a 1–2%, valoare extrem de mare dacă avem în vedere caracterul *obligatoriu* și *gratuit* al învățământului la acest nivel, în timp ce pentru ciclul profesional și cel liceal valorile înregistrate au depășit 8%, respectiv 3% (INS, 2010; MECI, 2009). Cazurile de abandon pot fi considerate, prin prisma implicațiilor pe care acestea le au asupra cursului vieții elevilor în cauză, dar și al familiilor de proveniență, cazuri de eșec în integrarea socială a acestora, în care responsabilitatea este plasată atât în sfera vieții personale și de familie, cât și în sfera vieții sociale și școlare. În acest context, actele de abandon școlar conturează evoluții personale negative, determinând reducerea plajei de oportunități profesionale a persoanelor în cauză (Janosz și alții, 2008). De cele mai multe ori, cazurile de abandon școlar se înregistrează pe fondul manifestării unor factori constrângători de ordin financiar sau familial, relația dintre mediul familial și dificultățile financiare constituind, astfel, cadrul de geneză al determinantilor abandonului școlar.

INDICATORI SINTETICI PRIVIND SISTEMUL EDUCAȚIONAL ÎN ROMÂNIA, COMPARATIV CU SITUAȚIA ÎNREGISTRATĂ LA NIVELUL UE

Poziția ocupată de România între statele europene în ceea ce privește principalii indicatori ai sistemului de educație este, pentru cei mai mulți dintre aceștia, una nefavorabilă (Mărginean, 2009; Voicu, 2009). Indicatorii financiari, ce fac referire la procentul alocat din PIB pentru educație, plasează România în categoria statelor cu cheltuieli situate sub media europeană. Indicatorii privind abandonul școlar, părăsirea prematură a sistemului de educație, înregistrează, de asemenea, valori dintre cele mai ridicate. Totodată, ponderea absolvenților de studii superioare este semnificativ mai redusă decât valorile înregistrate în Europa de Vest, iar rezultatele școlare la testele internaționale ale elevilor din ciclul gimnazial sunt mai slabe (MECI, 2009).

Speranța de viață școlară la nivel european înregistrează în România, Bulgaria, Cipru, Malta și Luxemburg cele mai scăzute valori din UE, în timp ce în Turcia se consemnează cea mai redusă valoare dintre cele raportate de EUROSTAT (EACEA, 2009). În România, speranța de viață școlară la vârsta de 5 ani este de 15,6 ani, în timp ce în țările nordice aceasta se apropie de valoarea de 20 de ani. Numărul mai redus de ani petrecuți în școală în România este dat de valorile ridicate pe care le înregistrează indicatorul ce măsoară părăsirea prematură a sistemului educațional, cu alte cuvinte speranța de viață școlară redusă se explică prin numărul mare al tinerilor care nu continuă pregătirea școlară dincolo de pragul învățământului obligatoriu, la care se adaugă și efectul direct dat de cazurile de abandon școlar. Chiar dacă pentru ultimii ani s-a consemnat o evoluție pozitivă, România continuă să înregistreze un procent ridicat al ratei de părăsire prematură a sistemului de educație în comparație cu fostele state socialiste din Europa Centrală, unde valoarea acestui indicator se situează sub pragul de 8,7% din populația de referință (MECI, 2009; Voicu, 2009).

Procentul populației de 24—65 de ani care a absolvit maxim școala generală înregistrează în România valori sub media europeană, în timp ce situația cea mai favorabilă se regăsește în Cehia, Slovacia, Polonia, Elveția și țările baltice. Portugalia, Spania, Grecia, Italia și Turcia înregistrează, de cealaltă parte, cele mai ridicate procente la acest indicator.

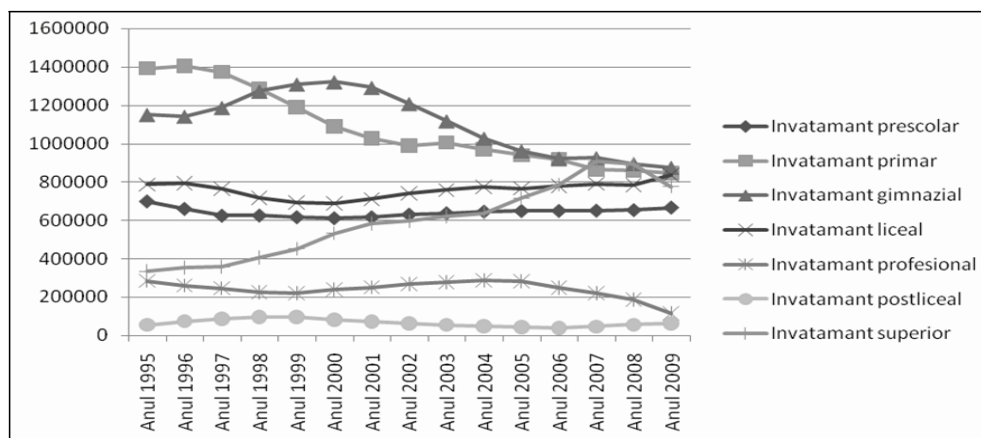
POPULAȚIA ȘCOLARĂ ȘI ABANDONUL ȘCOLAR ÎN ROMÂNIA

La nivelul anului 2009 se înregistra o relativă echivalență între numărul de elevi înscriși în ciclurile primar, gimnazial, liceal și universitar (INS, Anuarul statistic 2010). Astfel, după ce în

anii anteriori efectivele de elevi au înregistrat evoluții diferențiate, pentru 2009, la fiecare dintre aceste patru niveluri de pregătire erau înscriși câte aproximativ 80 de mii de elevi/studenti.

Din totalul celor 4,3 milioane de preșcolari, elevi și studenți ce erau înscriși în anul școlar 2008—2009, în ciclurile primar și gimnazial erau cuprinși 1,7 milioane, adică aproape 40% din totalul efectivului. Evoluția din ultimii ani a populației școlare (*Grafic 1*) este caracterizată de reducerea numărului de elevi ce frecventează nivelul învățământului obligatoriu, determinată de reducerea natalității înregistrată după anul 1990. Astfel, numărul elevilor înscriși în învățământul primar a scăzut, între 1995 și 2009, cu peste 40%. În învățământul gimnazial trendul descendent s-a instaurat după anul 2000, când generațiile de elevi cu efective reduse, ce s-au născut după 1990, au început să intre în clasa a V-a. Efectivele de elevi înscriși în școli profesionale, după ce s-au păstrat la valori constante până în 2005, au înregistrat o scădere puternică în ultimii ani, în timp ce în învățământul liceal s-a consemnat o creștere continuă a numărului de elevi după 1995 pe fondul creșterii numărului de locuri în licee. Cea mai importantă evoluție a avut-o însă învățământul superior. Numărul de studenți a crescut între 1995 și 2009 de 2,5 ori, pe fondul creșterii accesului la învățământul terțial în urma creșterii ofertei educaționale atât în cadrul instituțiilor de învățământ publice, cât și private. Începând cu anul școlar 2008—2009, numărul de studenți a înregistrat o scădere ușoară ca urmare a reducerii generațiilor de absolvenți de liceu proveniți din cohortele cu efective reduse născute după 1990. Acest proces este însă la început, urmând ca în anii ce vin, în contextul intrării în sistem a unor cohorte din ce în ce mai puțin numeroase, să asistăm la o reducere semnificativă a numărului de studenți proveniți direct din ciclul liceal. Transformările structurale pe care le parcurge, la nivelul efectivelor de elevi, sistemul educațional au determinat, în învățământul obligatoriu, comasări sau desființări de unități școlare precum și dispariția de posturi didactice. Procesul a afectat în special elevii din mediul rural, din satele mici, care au trebuit să urmeze cursurile în unitățile școlare din centrele de comună, situate în multe cazuri la distanțe apreciabile. Influența pe care aceste măsuri le-au produs asupra performanței școlare și chiar asupra nivelului de frecvență a cursurilor de către elevi este evidentă.

Populația școlară pe niveluri de educație

Datele Institutului pentru Calitatea Vieții

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI CALITATEA VIEȚII

Sistemul de învățământ din România a trecut, în ultimele două decenii, printr-o schimbare aproape continuă la nivelul structurii, conținutului și organizării. Scopul declarant al acestor schimbări a fost cel de creștere a egalității de șanse a populației în fața educației și de îmbunătățire a calității învățământului. Acestea sunt obiectivele prioritare ale sistemului de învățământ în toate țările democratice, ceea ce le diferențiază fiind distanța dintre ce și-au propus și ce au realizat. Aceste obiective nu au fost îndeplinite complet nicăieri, însă în România, distanța dintre realitate și realizări este una foarte mare. Motivele țin atât de incoerența în elaborarea și aplicarea politicilor educaționale cât și de dificultățile economice. Statul este actorul principal în ceea ce privește investiția în educație. Investițiile individuale în educație sunt fluctuante și nesigure, motiv pentru care statul intervine și preia o parte a costurilor cu educația. Resursele limitate alocate de la bugetul de stat învățământului nostru sub 6% din PIB fac dificil acest lucru. Efectele negative asupra accesibilității și calității învățământului nu au întârziat să apară: creșterea ratei abandonului școlar, performanțe educaționale scăzute, deteriorarea condițiilor de învățare oferite de școli.

Capacitatea statului de a susține financiar învățământul, dar și cea a populației de a investi în educație, sunt reflectate în primul rând de durata obligatorie de școlarizare. În majoritatea statelor dezvoltate, aceasta este de cel puțin 10 ani. Nivelul de dezvoltare economică ridicat permite populației din aceste state să poată prelua o parte importantă a costurilor cu educația,

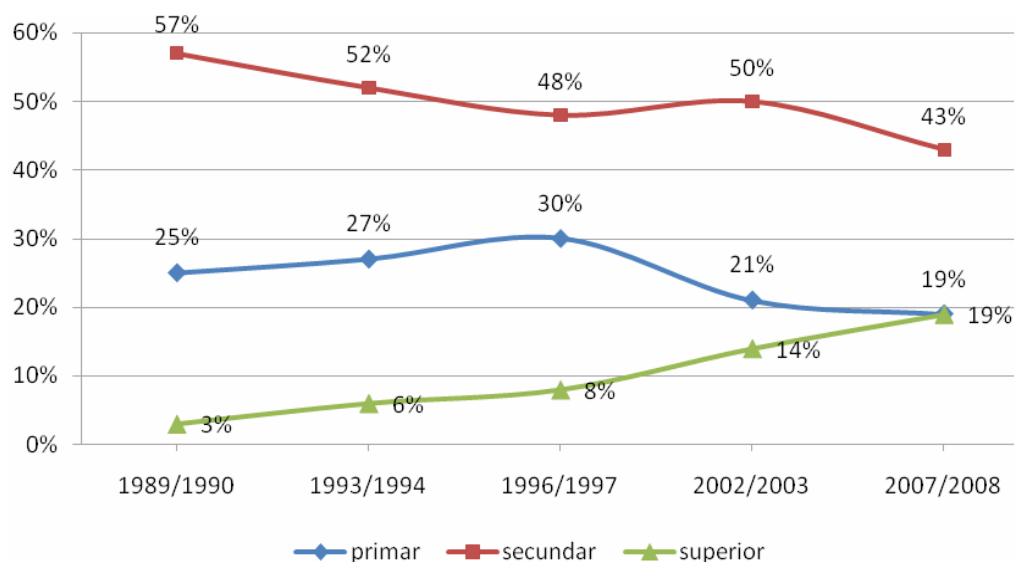
reuşindu-se astfel ca majoritatea celor de vârstă şcolară să finalizeze un învăţământ cu durata de 12 ani.

1 Efectivele şcolare

În România, cu excepţia învăţământului superior unde efectivele şcolare au crescut constant (în ultimele două decenii proporţia studenţilor în populaţie a crescut de la 3%, în anul şcolar 1989/1990 la peste 20%, în anul şcolar 2007/2008), la celelalte niveluri de învăţământ efectivele au fluctuat (Grafic 1). Reducerea duratei obligatorii de şcolarizare de la 12 ani la 10 ani s-a resimţit cel mai acut în anii '96 –'97 şi a cunoscut o redresare uşoară începând cu 2000 când s-a prelungit cu un an învăţământul obligatoriu, după care urmează o altă traiectorie descendentă a efectivelor şcolare, de data acesta ca urmare a scăderii semnificative a nivelului de trai al populaţiei la sfârşitul anilor 90, dar şi a reducerii numărului de copii care au ajuns la vârsta şcolarizării în această perioadă.

Aceste oscilaţii ale nivelului duratei obligatorii de şcolarizare au schimbat semnificativ evoluţia generală a nivelului de educaţie al populaţiei, expunându-i riscului părăsirii premature a sistemului pe unii dintre membrii societăţii şi creând condiţiile parcurgerii tuturor treptelor de învăţământ pentru alţii, de regulă cei proveniţi din medii socio familiale şi economice favorizate. România ocupă unul dintre primele locuri în UE în ceea ce priveşte rata părăsirii timpurii a învăţământului.

Graficul 1. Evoluţia populaţiei şcolare în România (procent din populaţia totală)

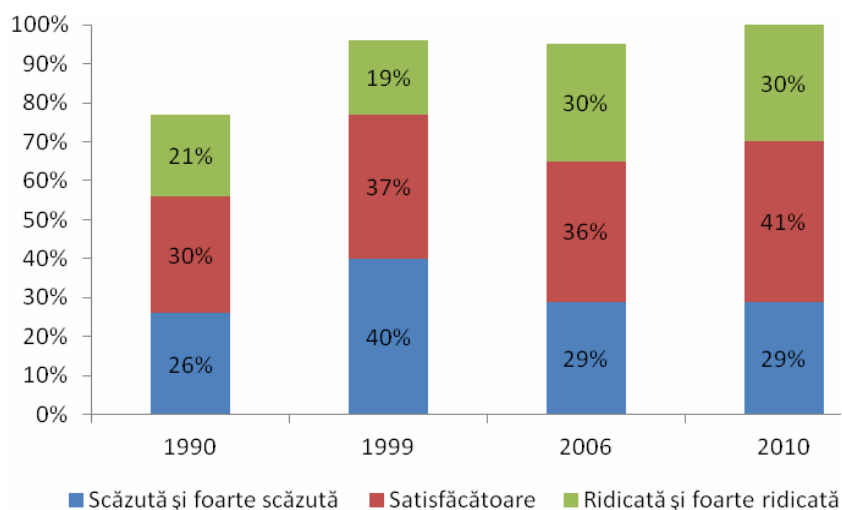
Sursa: Anuarul Statistic al României 1995, 2008

2 Accesibilitatea învățământului

Atunci când nivelul de educație atins de către o persoană depinde în mare măsură de particularitățile individuale și de grup venituri, sex, origine socială, mediu de rezidență –avem de a face cu inegalitate de șanse de acces și succes în educație. Sistemul de învățământ este, în aceste condiții, principalul responsabil de viitoarele inegalități de venituri, șanse de ocupare a unui loc de muncă, accesul la servicii și utilități, care afectează pe termen lung calitatea vieții societății, în ansamblu.

Principalele criterii în funcție de care este evaluat un sistem de învățământ îl reprezintă gradul de accesibilitate al acestuia, adică șansa egală oferită tuturor indivizilor de a urma forma, tipul, specializarea de învățământ dorită și calitatea învățământului asigurat.

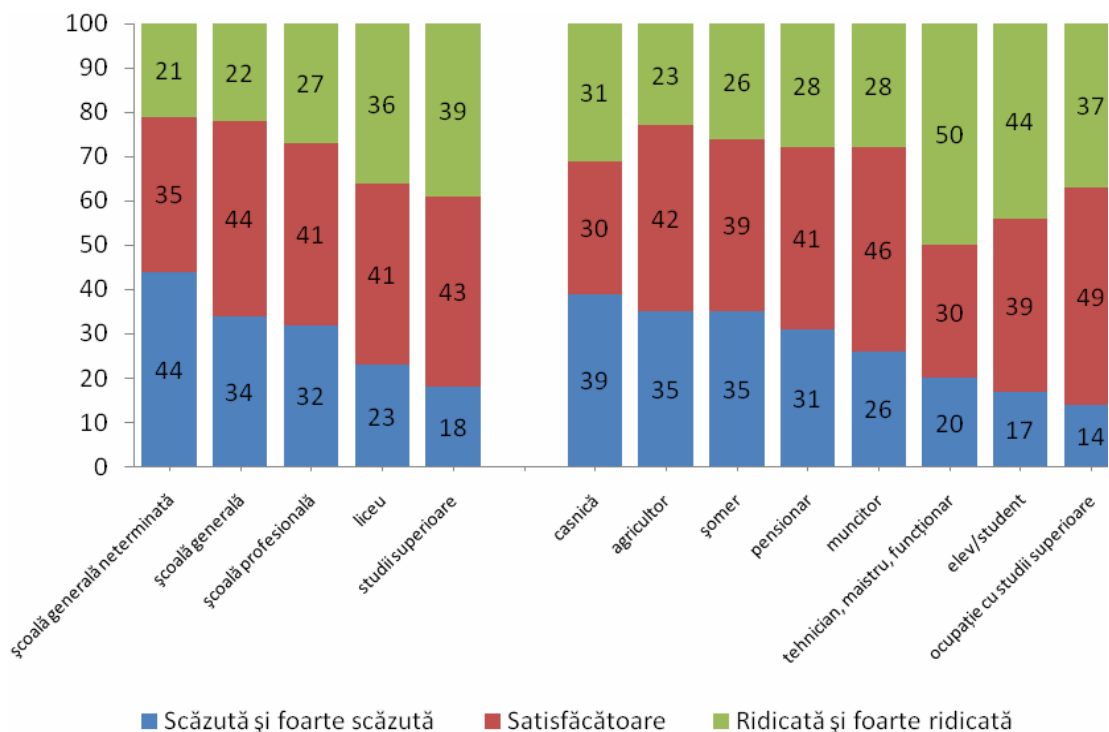
Graficul 2. Aprecierea accesibilității învățământului

Populația este divizată în aprecierile sale cu privire la accesibilitatea învățământului: o proporție de 30% din populație apreciază accesibilitatea învățământului ca fiind ridicată și foarte ridicată și o proporție asemănătoare, de 29% consideră accesibilitatea învățământului ca fiind scăzută și foarte scăzută. Pe ansamblu, pe baza acestor date, se poate aprecia că sistemul de învățământ din România nu oferă șanse egale de acces la educație tuturor categoriilor de populație.

În timp, cea mai nefavorabilă situație s-a înregistrat în anul 1999. Acesta a fost unul extrem de dificil din punct de vedere economic pentru populație iar consecințele se reflectă și în modul în care aceasta își percepe șansele de acces la educație: șansele de acces la educație sunt percepute ca fiind mai scăzute, comparativ cu situația din 1990. După încă un deceniu, percepția asupra accesibilității învățământului a cunoscut o ușoară îmbunătățire față de 1999. Percepția asupra accesibilității învățământului variază și în funcție de educație, ocupație, mediu rezidențial, venituri și vârstă.

Graficul 3. Aprecierea accesibilitatii Invatamântului, în functie de educație și de ocupație

Cu cât oamenii sunt mai educați, cu atât apreciază accesibilitatea învățământului mai favorabil. În mod asemănător, cei care au ocupații cu calificare ridicată au o percepție mai degrabă favorabilă față de oportunitățile de acces la învățământ pentru ei și cei apropiați (grafic). Categoriile aflate, mai aproape” de sistemul de învățământ, care au petrecut în interiorul

acestui o perioadă îndelungată de timp și au avut experiența directă de a parcurge etapele sunt înclinate să aprecieze pozitiv accesibilitatea acestuia. Categoriile aflate, mai departe de acest sistem, care au avut o experiență redusă de natură educațională (casnicele, agricultorii) sau care și-au încheiat contactul cu școala cu mai mult timp în urmă (pensionarii) tind să evalueze mai degrabă negativ șansele de acces la învățământ, fie pentru ei, fie pentru cei apropiați. Desigur, pentru aceștia, întrebarea nu mai este la fel de actuală și de relevantă ca și pentru categoriile active de populație.

Conform așteptărilor, persoanele foarte tinere (18-24 de ani) diferă în mod semnificativ de cele în vârstă (+65) în percepțiile lor asupra accesibilității învățământului: 22% dintre tineri și 34% dintre vârstnici consideră că învățământul are o accesibilitate scăzută și foarte scăzută. Acest lucru este relativ ușor de explicat prin faptul că tinerii au oportunități mai mari decât cei mai în vârstă și experiența lor cu sistemul de învățământ este una recentă. Surprinzător este însă faptul că persoanele foarte tinere au aprecieri asemănătoare cu cele din categoriile de vârstă 25- 34 ani și 45- 54 ani. Pentru toate aceste categorii, aproximativ 22% dintre subiecți apreciază calitatea învățământului ca fiind scăzută și foarte scăzută. Aceasta poate semnifica faptul că generația foarte tânără percepe oportunități relativ scăzute legate de accesul la învățământ, deși așteptările ar fi în direcția unui optimism semnificativ mai înalt.

În ceea ce privește relația dintre percepția asupra accesibilității învățământului și mediul de rezidență, restanțele sistemului românesc de învățământ în atingerea obiectivelor de accesibilitate a învățământului sunt evidente. Pe ansamblu, populația din mediul rural are o percepție mai defavorabilă, comparativ cu urbanul: 34% dintre cei ce locuiesc în rural și 25% dintre cei din urban consideră accesibilitatea învățământului ca fiind scăzută și foarte scăzută. Situația este explicabilă dacă avem în vedere faptul că populația din mediul rural are un nivel de trai mult mai scăzut comparativ cu urbanul ceea ce face dificilă acoperirea costurilor cu educația. Mai mult, sistemul de învățământ din România are probleme în ceea ce privește infrastructura educațională: marea majoritate a instituțiilor de învățământ post obligatoriu sunt în mediul urban, astfel că cei din rural, dacă vor să și continue educația, sunt nevoiți să suporte costuri suplimentare – transport, cazare, masă etc.

Venitul are o influență evidentă asupra aprecierii accesibilității învățământului: 37% dintre cei cu venituri scăzute (aflați în quartila 1, cei mai săraci 25% din populație) și 21% dintre cei cu venituri ridicate (aflați în quartila 4, cei mai bogați 25% din populație) consideră accesibilitatea ca fiind scăzută și foarte scăzută. Aceste date sugerează importanța majoră pe care o are nivelul de trai în percepțiile oamenilor, dar și mai departe, în strategiile lor de viață. În

România, pentru asigurarea unei educații de calitate individului, o responsabilitate majoră este plasată la nivel familial, circumstanțele socio familiare influențând în mod esențial traseul educațional al unui copil. Între acestea, standardul economic al familiei este în special important.

3 Educația și originea socială

Originea socială are un impact semnificativ asupra traseului educațional al unei persoane și ulterior, asupra celui socio profesional, lucru demonstrat la nivelul tuturor societăților și confirmat în mod repetat în ultimii 50 de ani. România urmează și ea acest model.

Având în vedere structura ocupațională a populației României din ultima jumătate a secolului XX, cei mai mulți respondenți au părinții țărani și muncitori.

Indicatorii **EUROSTAT** sugerează o pondere a abandonului școlar în regiunile marcate de culoarea galbenă în procent de 20% , date 2009 cele mai recente.

Dimensiuni orizontale – egalitatea de șansă și dezvoltarea durabilă

Egalitate de șanse

Programul se adresează copiilor și familiilor acestora indiferent de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap. Selectarea participanților la grupurile de formare se va face ținând cont de exprimarea propriei voințe, de motivațiile personale ale cadrelor medicale din teritoriu.

Proiectul promovează principiul egalității de șanse pe termen lung. Datorită implicării copiilor în activități de sprijin social, educațional, psihologic, crește șansa unei bune integrări sociale. Din punctul de vedere al formării personalului domeniul de referință, acesta va fi selectat indiferent de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap. Am putea vorbi eventual de discriminare pozitivă în sensul în care copiilor cu dizabilități li se oferă un serviciu special. Selectarea participanților la grupurile de formare se va face ținând cont de exprimarea propriei voințe, de motivațiile personale ale persoanelor exprimând dorința de a-și dezvolta competențele în acest domeniu. Din punctul de vedere al comunicării interpersonale și al mentoring-ului, la nivelul acestui program va fi promovată non-discriminarea, non-violența, acordarea de șanse egale tuturor participanților activitățile

centrului, în funcție de aptitudinile fiecăruia, adaptând adesea abordarea în funcție de dizabilitate sau alte elemente particulare.

Din punctul de vedere al egalității de șanse, din proiect vor face parte atât femei cât și bărbați, în procesul de selecție respectându-se acest principiu, acordându-se fiecăruia oportunități egale.

Echipa de proiect va fi formată atât din bărbați cât și din femei.

Din punctul de vedere al achizițiilor publice, va fi respectată legislația în vigoare acordându-se oportunitate egală tuturor agenților economici interesați în urma procedurii legale și a oferta pentru achiziționarea de produse, echipamente și servicii.

La nivelul proiectului va fi elaborat un ROF care va cuprinde în mod explicit reguli cu privire la respectarea egalității de șansă, la nivelul echipei interzicându-se orice manifestare discriminatorie.

Dezvoltare durabilă

Prin activitățile propuse de acest proiect se investește în resursele umane, se urmărește creșterea potențialului creativ, de integrare socială a copiilor, precum și creșterea competențelor profesionale și comunicaționale astfel încât specialiștii să poată răspunde viitoarelor provocări profesionale date condițiile noului tip de serviciu. Prin integrarea activităților de educare și sprijin continuu al persoanelor vulnerabile serviciile oferite acestora vor crește în calitate. De asemenea, copiii vor avea o șansă în plus ce va facilita performanța lor școlară, relația cu familia, dezvoltarea de comportamente sociale dezirabile. În acest fel proiectul promovează principiul dezvoltării durabile. Responsabilizarea comunității în privința copiilor vulnerabili va contribui la îndeplinirea acestui obiectiv orizontal. În cadrul activităților de conștientizare și de promovare a acțiunilor proiectului vor fi în permanență afirmate obiectivele orizontale, cel de **dezvoltare durabilă** fiind implicit atins prin creșterea gradului de conștientizare și prin asigurarea unei calități a vieții crescute pentru copii cu dizabilități.

În sectorul 6 nu există foarte multe programe pe această tematică, atât cât ar fi necesar pentru a putea răspunde numărului mare de potențiali beneficiari, servicii la fel de accesibile și cu accent pe sensibilizare și schimbare de atitudini adresat grupului țintă ales. Proiectul este inovativ prin accesibilitate, coerență, implicarea partenerilor sociali, agențiilor și ministerelor și altor actori sociali în activitățile cu copiii.

Clădirea va respecta recomandările UE cu privire la eficiența energetică și folosirea energiei verzi.

ACTIVITĂȚI

Descrierea activităților

Activitățile permanente ce se vor desfășura în cadrul Programului Școală după Școală, se pot grupa pe cinci componente:

1. Activități educative ;
2. Activități de formare și dezvoltare personalității ;
3. Menținerea legăturilor cu părinții, familia și cu alte persoane importante pentru copil și școală
4. Evaluarea periodică a rezultatelor ;

1. Activitățile educative ;

Programul Școală după Școală promovează și sprijină prin materiale și mijloace corespunzătoare educația formală și non-formală a copiilor incluși în program într-un mod adecvat vârstei fiecărui beneficiar și potențialului lor de dezvoltare.

Activitățile educative realizate de învățători, institutori și profesori sub coordonarea specialiștilor (psiholog/psihopedagog), vor consta în:

- ajutor la efectuarea temelor pentru a doua zi și a celor suplimentare ;
- facilitarea relațiilor interpersonale dintre copii ;
- ateliere de creație : pictură, dansuri moderne și de societate, teatru ;
- formarea și lărgirea orizontului de cunoaștere.
- meditații și consultații la : matematică, lb.română, lb. engleză, istorie, geografie, etc.

Toate aceste activități se vor desfășura într-o ambianță plăcută, atitudinea caldă a personalului educativ fiind o condiție esențială a însușirii cunoștințelor și deprinderilor de bază.

Activitățile ludice reprezintă un element de sprijin în educație, la elevul între 7-18 ani multe deprinderi și cunoștințe fiind dobândite prin joc. Activitățile de terapie ocupațională se vor desfășura individual sau în grup sub coordonarea personalului specializat utilizând dotările din sala de clasă (jucării, jocuri, etc.).

Terapia ocupațională implică ceva mai mult decât joaca de copil, fiind în fond o pregătire a copilului pentru rolul de adult, prin interpunerea unor activități adecvate dezvoltării sale funcționale, orientate spre corectarea oricărui tip de dizabilitate. În terapia ocupațională trebuie să se intervină

cât mai curând posibil ; acesta este un principiu fundamental, ce se cere respectat, mai ales în cazul copiilor de vârstă mică.

2. Activități de formare a personalității

Au caracter permanent și sunt desfășurate de personal, cu implicarea activă a copiilor în funcție de vârstă.

3. Menținerea legăturilor cu părinții, familia lărgită și alte persoane

La baza intervențiilor din cadrul programului stă relația de parteneriat între cei implicați direct în desfășurarea proiectului, părinți și școală.

4. Evaluarea periodică a copiilor se va realiza în echipa pluridisciplinară și îndeplinește următoarele funcții :

- ✓ De constatare și apreciere a evoluției copiilor în raport cu serviciul, cu faza inițială, cu așteptările ;
- ✓ De informare asupra modului de realizare a deciziilor adoptate în legătură cu toate aspectele activităților desfășurate ;
- ✓ De prevenire (înaintea instalării comportamentelor indezirabile), prin stabilirea și activarea de alternative în rezolvarea unor probleme ;
- ✓ De stimulare – formare a copiilor prin sprijinirea eforturilor lor, acordarea încrederii, corectarea comportamentului ;

Alte activități :

- Motivarea copiilor pentru participarea la activitățile școlare. Activități de supraveghere și sprijin în efectuarea temelor școlare;
- Consolidarea cunoștințelor acumulate la orele de curs;
- Evaluarea periodică a cunoștințelor acumulate și progreselor făcute de beneficiari;
- Creșterea stimei de sine;
- Vizite la muzee, excursii tematice, tabere.
- Activități de dobândire a deprinderilor de viață independentă și autonomie personală.
- Executarea de activități recreative împreună cu psihopedagogul;
- Stimularea creativității;
- Jocuri educative;
- Vizionarea de materiale cu caracter educativ;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare (verbală și nonverbală);

- Cointeresarea familiilor în activități de timp liber și de educație în scopul ameliorării relațiilor inter și intrafamilare (între copii și adulți)
- Activități de timp liber și socializare în colaborare cu școala (excursii, tabere, vizite la muzee, expoziții etc);
- Facilitarea integrării școlii în comunitate și medierea relațiilor părinți-școală în cazul familiilor “prea ocupate” sau a familiilor dezinteresate de educația copiilor lor;
- Cursuri pentru părinți cu scopul de a-i învăța să-și înțeleagă copiii, nevoile lor, să-și petreacă în mod constructiv timpul împreună cu aceștia;

Metodologia de implementare și management de proiect

Administrația Școlilor Sector 6 împreună cu D.G.A.S.P.C. sector 6 vor implementa, în parteneriat acest program de desfășurare a activităților Școală după Școală, repartitia responsabilităților fiind în complementaritate:

- Administrația Școlilor Sector 6 va implementa activitățile specifice de școală în conformitate cu atribuțiile legale și cu competențele specifice în acest domeniu;
- D.G.A.S.P.C. sector 6 va sprijini activitatea de identificare a copiilor vulnerabili din comunitate și va asigura masa caldă a acestora în cadrul atelierelor SDS.

Din punctul de vedere al metodologiei primele acțiuni și cele care vor fi în permanență asigurate cu competență sunt activitățile de management, care vor fi stabilite la începutul proiectului. Astfel, activitățile proiectului vor fi planificate în baza graficului de implementare, dar și a propunerilor ulterioare ale echipei de management și a partenerilor posibili într-o succesiune logică și detaliată a activităților propriu-zise, astfel încât acestea să se susțină reciproc. Planificarea activităților va fi realizată la începutul proiectului, pe parcursul monitorizărilor asigurându-se recorelări ale acțiunilor în funcție de rezultate.

Echipele de management va asigura implementarea legislației precum și a raportărilor specifice privind implementarea proiectului, va asigura în permanență legătură între serviciile specifice din cadrul D.G.A.S.P.C. Sector 6 și eventual cu partenerii sociali care sprijină proiectul, va informa și raporta în permanență progresul proiectului, se va asigura că anticipează riscurile și va

preveni efectele acestora asupra atingerii obiectivelor și indicatorilor, va asigura managementul financiar, fluxul de numerar, previziunile financiare.

Responsabilități și fișe de post: fiecare expert și membru din echipă va avea o fișă de post în care vor fi prevăzute responsabilitățile fiecăruia și va fi realizată o diagramă a activităților fiecăruia pe sarcini, cu termene și responsabilități specifice. Pentru fiecare activitate și subactivitate se va stabili responsabilul, durata, riscurile, efectele, rezultatele așteptate, termenele.

Va fi respectat ROI și ROF care va prevedea toate normele și cadrul în care se va desfășura proiectul.

Activitatea de monitorizare va fi realizată de experții proiectului împreună cu echipa de management și va asigura îndeplinirea indicatorilor, realizarea obiectivelor și implementarea activităților conforme cu cererea de finanțare. Pentru monitorizare vor fi realizate și întâlniri între membrii echipei proiectului astfel încât fiecare să fie cât mai informați asupra statusului proiectului și asupra activităților ulterioare. Se vor face recomandări de îmbunătățire și remediere actunci când este cazul.

Selectarea beneficiarilor se va realiza respectându-se egalitatea de șansă. Specialiștii care vor participa la procesul de formare și care vor fi angajați vor fi evaluați și orientați ocupațional în funcție de calificare, aptitudini și de opțiuni. În procesul de consiliere vor fi nevoile copiilor pe care îi au în grijă și vor fi învățate să asigure suportul necesar și adecvat.

Înscriere în program

Înscrierea elevilor în Programul SDS se face pe baza cererii scrise a părinților/reprezentanților legali ai elevilor, adresată oricărei unități de învățământ care organizează acest program. În cerere, părintele/reprezentantul legal precizează pachetul educațional pentru care optează, după consultarea specialiștilor implicați în program și respectând opțiunile elevului.

(3) La înscriere, părintele/reprezentantul legal semnează cu directorul unității de învățământ un contract de parteneriat în care sunt stipulate rolurile și responsabilitățile atât ale părinților, cât și ale școlii.

Activități

Programul propus, „Școală după școală” se va desfășura în perioada anului școlar în toate unitățile de învățământ preuniversitar de stat de pe raza Sectorului 6 și presupune următoarele activități:

A1 Crearea mediului propice desfășurării proiectului:

Activitatea de after-school se va desfășura în încinta școlii. În spațiile de desfășurare a activităților vom pune la dispoziție elevilor și profesorilor implicați în programul after-school câte o sală de clasă.

Pentru servirea mesei se va amenaja o sală în cadrul școlii și vom solicita o firmă de catering care va furniza mâncarea prin intermediul D.G.A.S.P.C. Sector 6 .

A2 Amenajarea sălii de mese:

În interiorul școlii se va recurge la amenajarea unei săli de mese pentru ca elevii să ia prânzul în condiții optime de igienă.

A3 Achiziții:

Conform legislației în vigoare.

A4 Selectarea grupului țintă:

În cadrul proiectului grupul țintă va fi selectat de către fiecare școală pe baza nevoilor identificate.

A5 Identificarea nevoilor grupului țintă:

Operațiunea de identificare a nevoilor grupului țintă se va desfășura în urma evaluării continue realizate în procesul de învățământ până în momentul respectiv.

A6 Selectarea cadrelor didactice:

Selectarea cadrelor didactice se va face în funcție de nevoile grupului țintă. În felul acesta vom implica în proiect profesorii existenți în școală, pe catedrele:

- Limba română,
- Matematică,
- Istorie,
- Geografie,
- Limba franceză,
- Limba engleză,
- Informatică,
- Educație fizică și sport,
- Educație plastică,
- Educație muzicală.

A7 Masa de prânz și activitățile de recreere:

După activitățile didactice obligatorii, grupul țintă va rămâne în școală pentru a lua masa în sala special amenajată.

După masa de prânz elevii vor avea o pauză de 30 de minute în care se vor putea relaxa în curtea școlii sub supravegherea cadrelor didactice.

A8 Activități didactice:

Activitățile didactice vor viza parcurgerea următoarelor discipline obligatorii:

A9 Activități de diseminare:

La sfârșitul implementării proiectului „Școală după școală” va avea loc o activitate de diseminare, unde este prevăzută o trecere în revistă a activităților desfășurate până în momentul respectiv și se va face cunoscut bilanțul proiectului după primul an de desfășurare.

A10 Analiza rezultatelor finale și sustenabilitatea proiectului:

În urma desfășurării proiectului echipa de management a proiectului va analiza rezultatele obținute și va elabora strategia de sustenabilitate a acestuia având în vedere: atingerea obiectivelor proiectului, identificarea altor resurse de finanțare a acestuia.

Criterii de admitere în program

Criterii generale:

1. Copilul pentru care se solicită înscrierea în program trebuie să fie elev al școlii în cadrul căreia funcționează programul și să aibă domiciliul legal în sectorul 6.
2. Copilul pentru care se solicită înscrierea în programul școală după școală trebuie să fie elev în clasele primare și gimnaziale.
3. Alocația zilnică de hrană pentru copii înscriși în programul SDS este de 7 lei/zi.
4. Absența nemotivată mai mult de 3 zile în cursul unei luni atrage în mod direct excluderea din programul SDS.

Au prioritate la admiterea în programul Școală după Școală:

1. Copiii care beneficiază de măsură de protecție – plasament..
2. Copiii care au beneficiat de centrul de zi și în anul școlar precedent.
4. Copilul care se află în risc de abandon școlar.
5. Copilul lipsit de condițiile necesare studiului individual acasă (ex. 6 persoane locuiesc într-o singură cameră).
6. Copilul care, deși locuiește împreună cu un adult, acesta se află în incapacitate psihică/fizică de a supraveghea minorul.
7. Copilul lipsit de supraveghere și suport din partea familiei din motive obiective (fără părinți, crescut de bunici, părinți bolnavi, părinți neșcolarizați).
8. Copiii proveniți din familii vulnerabile

În limita locurilor disponibile:

1. Copiii proveniți din familii cu probleme sociale .

Prezența elevilor la Programul SDS este monitorizată zilnic de către cadrele didactice, care înștiințează familia în momentul în care elevul înregistrează absențe.

Resursele umane implicate în derularea Programului SDS pot fi următoarele:

1. personal de învățământ:
  - a) cadre didactice din școală;
  - b) cadre didactice din alte unități de învățământ, inclusiv din palate și cluburi ale copiilor și cluburi sportive școlare;
  - c) cadre didactice din centrele județene de resurse și asistență educațională/Centrul de Resurse și Asistență Educațională al Municipiului București: profesor-psiholog, consilier școlar, profesor-logoped, profesor de sprijin, asistent social;
  - d) personal didactic auxiliar: bibliotecar, informatician, instructor-animador, instructor de educație extrașcolară, laborant;
  - e) mediator școlar;
  - f) antrenor etc.;
2. membri ai comunității (părinți, reprezentanți ai autorităților locale, specialiști din diferite domenii, personalități locale, membri ai unor organizații neguvernamentale etc.);

3. reprezentanți ai partenerilor.

Managementul proiectului va fi asigurat de o echipă de coordonare din partea celor doi parteneri (Administrația Școlilor Sector 6 și D.G.A.S.P.C. Sector 6) pentru a se putea asigura o monitorizare coerentă și o facilitare a dezvoltării programului sub directa supraveghere administrativă a unei echipe formate din manager proiect (coordonator) și o persoană cu responsabilitate financiară.

Managerul proiectului va asigura legătura între parteneri, va asigura monitorizarea activităților și a gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice ale programului, managementul riscurilor, probleme care pot apărea și identificarea unor soluții, solicitarea unor modificări acolo unde este cazul, promovarea proiectului în comunitatea profesională și printre cetățenii sectorului 6.

Sustenabilitatea proiectului

Sustenabilitatea proiectului este dovedită prin următoarele acțiuni:

1. Consiliul Local Sector 6 prin Administrația Școlilor Sector 6 va asigura plata profesorilor implicați în proiectului „Școală după școală” conform legislației în vigoare.

Administrația Școlilor Sector 6 și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 vor asigura masa pentru maxim 3000 de elevi din clasele primare și gimnaziale din unitățile de învățământ după cum urmează:

- Administrația Școlilor Sector 6 prin unitățile de învățământ preuniversitar de stat de pe raza Sectorului 6 dotate conform legislației va asigura masa pentru un număr de 1500 de elevi în limita sumei de 1827000 lei, cheltuieli necesare funcționării programului;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 va asigura masa pentru un număr de 1500 de elevi în limita sumei de 1827000 lei, cheltuieli necesare funcționării programului.

2. Structurile proiectului vor funcționa și după finalizarea proiectului din punct de vedere instituțional și financiar:

a) Administrația Școlilor în parteneriat cu D.G.A.S.P.C. Sector 6 vor evalua anual copiii din comunitate care vor beneficia de serviciile programului, iar familiile acestora de consiliere și sprijin specific.

b) Administrația Școlilor în parteneriat cu D.G.A.S.P.C. Sector 6 vor organiza în continuare campanii de sensibilizare a populației în vederea incluziunii sociale și școlare a tuturor copiilor.

3. Rezultatele proiectului pot fi transferate la diferite niveluri:

a) toate experiențele și rezultatele proiectului vor fi centralizate într-o arhivă, atât în format tipărit în cadrul proiectului cât și în format electronic, pe pagina web a proiectului. Toate persoanele

interesate vor putea beneficia de aceste informații pentru a dezvolta rețeaua de programe de tip Școală după Școală dedicate copiilor și familiilor în dificultate.

b) cele mai semnificative practici și rezultate vor fi publicate în materialele informative aferente proiectului și vor fi utilizate în partea de publicitate și diseminare, dar și după finalizarea proiectului, în campaniile de sensibilizare;

c) toate instituțiile și persoanele interesate vor primi rezultatele studiului și analize comunitare privind situația copiilor și a familiilor vulnerabile

Valoarea adăugată

Proiectul își propune următoarele :

- Activități de educație informală și nonformală care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară.
- Crearea unei motivații optime pentru activitatea(participarea) școlară.
- Prevenirea comportamentului de eșec și abandon școlar.
- Cointeresarea familiei în activitățile de timp liber și educație în scopul ameliorării relației intrafamiliale(copii-adulți).
- Activitatea de supraveghere și sprijin în efectuarea temelor școlare.
- Activități recreative de socializare, de petrecere a timpului în colaborare cu școala (excursii, drumeții, vizite, la obiective turistice).
- Facilitarea integrării școlii în comunitate și medierea relației părinți-școală în cazul familiilor prea ocupate sau dezinteresate pentru educarea copiilor lor.
- Acest serviciu va fi unul integrat modern și competitiv crescând astfel valoarea actului educațional.
- Crează activități compensatorii și recompensatorii pentru copiii cuprinși în forma de învățământ primar, stabilind astfel un nivel motivațional ridicat pentru participarea la activitățile școlare.
- Activități de dobândire a deprinderilor de viață independentă și autonomie personală.
  - Vom învăța copiii să-și gestioneze singuri un mic buget propriu
  - Vom învăța copiii să-și gestioneze singuri timpul liber etc.

D.G.A.S.P.C. SECTOR 6

**DIRECTOR GENERAL,
MARIUS LĂCĂTUȘ**

Administrația Școlilor Sector 6

**DIRECTOR EXECUTIV,
CRISTIAN IONESCU**

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

ANEXA NR. 2
la H.C.L.S6 nr. 37/ 29.08.2012

**DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ
SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
SECTOR 6**

**ADMINISTRAȚIA ȘCOLILOR
SECTOR 6**

PROTOCOL DE COLABORARE

Încheiat între:

1. **ADMINISTRAȚIA ȘCOLILOR SECTOR 6** cu sediul în București, Splaiul Independenței, nr.315-317, Sector 6, tel/fax 430.51.42/430.51.44, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului București, cod fiscal 14314666, cont RO19TREZ70624510220XXXXX, deschis la Trezoreria Sector 6, reprezentată legal de domnul **Cristian Ionescu** în calitate de director executiv,

2. **DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI SECTOR 6 (DGASPC 6)**, cu sediul în București, sector 6, str.Cernișoara nr. 38-40, sector 6, cod fiscal 17300924, cont nr. RO39TREZ70624680220XXXXX, deschis la Trezoreria Sector 6, reprezentată de domnul **Marius Lacătuș** în calitate de director general și doamna **Gabriela Schmutzer** în calitate de director general adjunct,

3. **UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT .....**
cu sediul în București, sector 6, ...
reprezentată prin ..... în calitate de .....

Protocolul se încheie în scopul asigurării cadrului legal de cooperare între părți, potrivit competențelor stabilite prin documentele lor de înființare.

I. OBIECTUL PROTOCOLULUI

Prezentul protocol are ca obiect implementarea în comun a proiectului “Școală după școală”.

II. DURATA PROTOCOLULUI

Prezentul protocol de colaborare se încheie pe o perioadă de un an de studiu, desfășurându-se zilnic timp de (4) patru ore.

Deasemenea prezentul protocol poate fi prelungit cu acordul părților prin act adițional.

III. OBLIGAȚIILE COMUNE ALE PĂRȚILOR

- Transmiterea reciprocă de informații cu privire la orice aspect implicat în desfășurarea colaborării;
- Colaborarea specialiștilor Administrației Școlilor Sector 6, ai DGASPC 6 și ai unităților de învățământ pentru soluționarea favorabilă a fiecărui caz în parte;
- Respectarea normelor deontologice, profesionale și de confidențialitate;
- Promovarea reciprocă a imaginii și colaborării, ori de câte ori este posibil, fiecare parte urmărind să nu lezeze în niciun fel interesele celeilalte părți;

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

ADMINISTRAȚIA ȘCOLILOR SECTOR 6

- Mediatizează activitățile derulate în parteneriat cu DGASPC 6;
- Pune la dispoziția DGASPC 6 spațiul pentru desfășurarea activităților proiectului, prin intermediul școlilor de pe raza sectorului 6;
- Desemnează o persoană din cadrul Administrației Școlilor, care va coordona desfășurarea activităților din proiect, în colaborare cu DGASPC 6 și cu Unitatea de învățământ;
- Centralizează informațiile cu privire la beneficiarii proiectului și le pune la dispoziția DGASPC 6.

DGASPC 6

- Desemnează o persoană din cadrul DGASPC 6, care va coordona desfășurarea activităților din proiect, în colaborare cu Administrația Școlilor și cu Unitatea de învățământ;
- Identifică copiii în situație de risc social crescut și intervine conform competențelor legale pentru depășirea acestei situații;
- Pune la dispoziția proiectului pachetul alimentar zilnic stabilit de comun acord;
- Asigură distribuția pachetului alimentar pentru școlile din proiect.

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....

- Organizează activitățile proiectului în conformitate cu Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 5349/2011 privind aprobarea metodologiei de organizare a programului “Școală după școală”;
- Desemnează o persoană din cadrul Unității de Învățământ, care va coordona desfășurarea activităților din proiect, în colaborare cu Administrația Școlilor și cu DGASPC 6 și va semna Procesul Verbal de predare-primire a pachetelor alimentare livrate;
- Obține avize și autorizații necesare bunei desfășurări a activităților din proiect, în condițiile legii;
- Pune la dispoziția DGASPC 6 un cetralizator zilnic cu beneficiarii prezenți/absenți la program;
- Pune la dispoziția DGASPC 6 copii ale Contractelor de Parteneriat încheiate între părinți și școală;

V. FORȚA MAJORĂ

Partea care invocă forța majoră are obligația de a notifica celorlalte părți, imediat și în mod complet, procedura forței majore și de a lua orice măsură care îi stă la dispoziție în vederea încetării acesteia.

Dacă forța majoră acționează sau se estimează că va acționa o perioadă mai mare de trei luni, orice parte are dreptul să notifice celeilalte părți încetarea deplin drept a prezentului protocol, fără ca nici o parte să poată pretinde daune – interese.

Forța majoră exonerează părțile de îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul protocol.

V. MODIFICAREA PROTOCOLULUI

Modificarea prezentului acord poate fi făcută prin act adițional, cu acordul ambelor părți.

VI. ÎNCETAREA PROTOCOLULUI

Prezentul protocol încetează:

- a) prin acordul de voință al părților;
- b) prin reziliere, la solicitarea motivată a uneia dintre părți;
- c) la data expirării duratei pentru care a fost încheiată, în cazul în care protocolul nu a fost reziliat;
- d) dacă forța majoră acționează sau se estimează că va acționa o perioadă mai mare de 3 luni.

În cazul în care una dintre părți nu își respectă obligațiile asumate prin prezentul protocol, partea lezată va notifica părții în culpă să depună toate diligențele pentru executarea corespunzătoare a clauzelor contractuale.

Dacă partea în culpă nu se conformează în termen de 15 zile de la primirea notificării, partea lezată poate rezilia în mod unilateral protocolul.

VII. LITIGII

În caz de litigiu părțile vor încerca soluționarea acestuia în mod amiabil.

În cazul în care nu reușesc soluționarea în mod amiabil a litigiului, acesta se soluționează de către instanțele judecătorești, potrivit legii.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

Orice comunicare între părți, referitoare la îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul protocol, trebuie să fie transmisă în scris.

Prezentul protocol a fost încheiat și semnat în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

**Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Sector 6**

Administrația Școlilor Sector 6

**Marius Lacătuș
DIRECTOR GENERAL**

**Cristian Ionescu
DIRECTOR EXECUTIV**

Unitatea de Învățământ.....

**Gabriela Schmutzer
DIRECTOR GENERAL ADJUNCT**

DIRECTOR

Vizat Serviciul Juridic - Contencios

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

IOANA MIHAELA NEACSU